

Minnesanteckningar från EUROLAB/EURACHEM Sveriges medlemsmöte på IFP Research, Mölndal 2004-11-10

Närvarande 16 deltagare (Bilaga 1)

1 Mötesstart

Irene Häglund och Mari Isberg hälsade välkommen till IFP Research och Claes Bankvall öppnade mötet samt gick igenom programmet.

2 EUROLAB/EURACHEM Sverige Aktuell information från EUROLAB och EURACHEM

Bertil Magnusson informerade om EURACHEMs arbete både nationellt och på europainivå. Kopior av OH-bilder bifogas som **Bilaga 2**.

Claes Bankvall gav en lägesrapport över arbetet inom EUROLAB, både nationellt och på europainivå. Claes Bankvall informerade också från det senaste EUROLAB National Members Meeting i Bratislava. Minnesanteckningar från detta möte skickas till alla medlemmar så snart de kommer.

Hans Andersson, SP och medlem i EUROLABs Technical Committee on Quality Assurance (TCQA) gav en lägesrapport över arbetet i denna grupp vars huvudområden är systemfrågor, tekniska frågor samt ackrediteringsfrågor. Senaste mötet i gruppen hölls den 3 november där gruppens arbetsprogram för 2005 diskuterades. Synpunkter önskas även från EUROLAB Sveriges medlemmar på detta.

Vidare informerades om arbetet i EEE (EUROLAB/EURACHEM/EA)-arbetsgrupperna Proficiency (PT) respektive Reference Materials (RM). I arbetsgruppen PT finns behov av ytterligare en medlem (ej kemist). Kontakta Hans Andersson eller EUROLAB direkt om intresse av att delta finns.

Hans Anderssons OH bifogas i **Bilaga 3**.

3 Viktiga frågor att fortsatt diskutera med SWEDAC

Mätosäkerhet

Bertil Magnusson, SP och EURACHEM, beskrev en vägledning för att skatta mätosäkerhet och tipsade om vägledningsdokument. Dokumentet "Vägledning om hur man uppfyller kraven på uppskattning av mätosäkerhet på ett relevant och effektivt sätt" delades ut och bifogas som **Bilaga 4** liksom OH-bilderna som visades **Bilaga 5**. Magnus Holmgren, kvalitetschef vid SP, tipsade om ILACs guide "Introducing the Concept of Uncertainty of Measurement in Testing in Association with the Application of the Standard ISO/IEC 17025" (ILAC-G17:2002, **Bilaga 6**).

Flexible scope/Områdesackreditering

Magnus Holmgren, kvalitetschef vid SP, redde ut begreppen med flexible scope eller områdesackreditering bl a genom att jämföra EA-guiden "The Scope of Accreditation and Concideration of Methods and Criteria for the Assessment of the Scope in testing" (EA-2/05), **Bilaga 7** och vad standarder säger. Exempel på hur områdesackreditering hanterats på SP gavs liksom vad som varit för- respektive nackdelar (**Bilaga 8**).

Kostnader

Thomas Lind, Cementa Research, berättade om den kostnadsjämförelse han gjort mellan Cementa Research och HeidelbergCement Technology Center och som redovisades för SWEDAC vid medlemmötet i maj i år, utan några egentliga godtagbara motiveringar. Kostnadsaspekten bör tas upp igen vid ett möte med SWEDAC. Förslag om att minska antalet tillsynsdagar och antalet bedömare var synpunkter som medlemmarna framförde liksom att bedömarna bör komma bättre pålästa inför insyningen. Detta tar annars mycket extra tid och kostar.

Handläggningstider

Långa handläggningstider och en tröghet i kommunikationen med vissa bedömare var synpunkter som framkom. Orimligt att behöva vänta halvårsvis på en positiv respons efter att SWEDAC gjort sin årliga insyning. Kraven på snabbare handläggning bör ställas på SWEDAC, eventuellt skulle detta kunna ske genom en koppling tjänst-betalning.

Tekniska bedömare

Synpunkter som framkom var att de tekniska bedömarna borde vara "bredare" i sin kompetens. Då skulle inte så många bedömare behövas, vilket är dyrt utan att det tillför verksamheten något extra värde. Flera av medlemmarna har många internationella kontakter, inte minst i Europa, och kan konstatera att SWEDACs motsvarighet ute i Europa använder få tekniska experter för uppföljning av ett företag som har ett motsvarande teknikomfång. I de fall då medlemmen har mer än 50 % av sin verksamhet internationellt kommer de i ett sämre konkurrensläge i och med tuffare krav än våra internationella och då främst Europeiska konkurrenter för att erhålla nödvändiga ackrediteringar och utnämningar till anmält organ. SWEDAC måste anpassa sig till sina Europeiska kollegier i annat fall kommer provnings, certifiering och inspektionsföretag i Sverige i strykclass.

Bedömningarna varierar mycket från år till år.

Dyrt när SWEDAC anlitar utländska bedömare eftersom kunden får stå för resekostnader etc.

I något fall har en extra bedömare varit med för att bedöma bedömaren. Är det nödvändigt?

Magnus Holmgren gav SP:s erfarenheter av SWEDACs tekniska bedömare enligt OH-bilderna i **Bilaga 9**.

Sällanmetoder

Vad är sällanmetoder? Vad gäller? Finns de? var frågor som diskuterades. Magnus Holmgren försökte reda ut begreppen (**Bilaga 10**) och hänvisade också till vad standarden ("Guidance for Accreditation to ISO/IEC 17025", ILAC-G15:2001, **Bilaga 11**) och andra dokument säger. Magnus beskrev också hur SP hanterat denna typ av metoder.

Bilaga 12 - Thomas Linds samlade OH-bilder (visades ej vid mötet) som stöd till ovanstående diskussionspunkter.

Erfarenheter av internrevisioner

Vad vill vi själva ha ut av internrevisionerna och vad gör man för att få ut mer?

Skall de endast uppfylla de formella kraven i standarden och de som SWEDAC/certifieringsorgan ställer och tas så lite tid och pengar i anspråk som det bara är möjligt eller

ska de uppfylla de formella kraven och även ge ett mervärde till organisationen genom att t ex hitta effektiviseringar, undvika fel och misstag, hitta förbättringar och inspirera medarbetarna?

Vi lägger ner miljontals kronor på internrevisioner varje år!

Vad krävs av internrevisionerna enligt standarden ISO 17025? Magnus Holmgren gav sina erfarenheter av internrevisioner, hur de ser ut idag och vad man kan göra för att få ut mer (**Bilaga 13**).

Summering av punkterna och hur vi går vidare

- Mätosäkerhet – stora skillnader i bedömning inom olika områden – kemisk analys, fysikalisk provning, luft- och gasmätningar etc. Konsekventa riktlinjer efterfrågas.
- Medlemmarnas uppfattning är att SWEDAC inte är konsekventa när det gäller sina bedömningar. Olika tekniska bedömare bedömer olika. Det som godkänns ena året får anmärkning året därpå av annan teknisk bedömare. Bedömningarna varierar mycket från år till år. Bättre samsyn hos bedömarna önskevärt
- Antalet tillsynsdagar borde kunna minskas
- Färre bedömare om bedömarna vore ”bredare” i sin kompetens
- Bedömarna bör komma bättre pålästa
- Dyrt när SWEDAC använder utländska bedömare, då kunden får stå för resekostnader etc.
- Ackrediteringskostnaderna är höga i Sverige om man jämför med systerorganisationer/motsv i andra europeiska länder.
- Handläggningstiderna bedöms ofta som långa och en tröghet i kommunikationen finns ibland, beroende på bedömare.
- Behov att utföra ackrediterade analyser sällan med en viss metod höras inte.
- Den hantering av sällanmetoder som SWEDAC indikerat införandet av, via brev till Cementa Research, oroar EUROLAB/EURACHEM Sverige mycket, och bör diskuteras med SWEDAC
- Ovilja från SWEDAC att diskutera och utforma rutiner för ackrediterade sällananalyser
- SWEDAC föreslår områdesackreditering som möjlig lösning, hur detta ska utformas åligger helt laboratoriet

- Önskvärt att slippa krav på dubbelsignering av rapporter
- Önskvärt att SWEDAC tog större hänsyn till laboratoriets förutsättningar och kundkrav

EUROLAB/EURACHEM Sveriges medlemmar bör ge konkreta exempel på synpunkter och problem som kan användas i en konkret diskussion mellan EUROLAB/EURACHEM Sverige och SWEDAC. Maila eller skicka dessa till EUROLAB/EURACHEM Sveriges Sekretariat, Lena Rundqvist (lena.rundqvist@sp.se) eller Claes Bankvall (claes.bankvall@sp.se). Ovanstående kommer också att tas upp till diskussion på EUROLABs Europeanivå.

Ett position paper bör skrivas inför ett möte som planeras med SWEDACs nye gd, Hans-Eric Holmqvist. Någon företrädare från EUROLAB/EURACHEM Sveriges medlemmar bör delta. Thomas Lind, Cementa Research, anmälde sitt intresse att delta. Därefter arrangeras ett medlemsmöte våren 2005 i anslutning till föreningsstämman. Liksom 2004 vore det lämpligt att hålla mötet på SWEDACs Stockholms-kontor och med representanter från SWEDAC som deltar i en öppen diskussion.

Dagens möte avslutades med en kort summering och tack från Hans Andersson, som tagit över ordföranderollen då Claes Bankvall tvingades avvika. Dels ett tack till alla deltagare, och dels till Mari Isberg, IFP Research AB, som vänligen ställt upp som värd för dagens möte samt anordnat ett intressant och uppskattat studiebesök.

Vid anteckningarna

Lena Rundqvist

EUROLAB/EURACHEM Sverige
c/o SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut
Lena Rundqvist
Box 857
501 15 BORÅS
tfn 033-16 51 05 fax 033-16 50 10 e-post lena.rundqvist@sp.se